

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1715. usque ad annum 1718

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 12. Constitutionis Unigenitus fata post Ludovici XIV. Regis obitum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67649)

Sæc. XVIII. „Deum meritum adjiciendum tibi sit,
 A. C. 1715. „non est, quod Tibi pluribus explicemus. „

Ceterum quamprimum P. Telliero Aurelianensem Ducem in Regni Regentem assumi suboluit, mox ceteris prior eundem salutatum venit, eique Societatem suam, & Constitutionis negotium impense commendavit, cui tamen Dux sat frigide respondit, potius de Ecclesiæ & Regni tranquillitate sollicitus esset.

§. XII.

*Constitutionis fata post Ludovici XIV.
 Regis obitum.*

Epist. Clem. XI. p. 2091. Cum interea totus Christianus Orbis Ludovici Magni jacturam feralibus prosequeretur exequiis, & prohi omnes Catholici ob intercisum Constitutionis negotium tam strenuo fidei & Ecclesiæ Heroi lacrimis luctibusque parentarent, Quesnelistæ, alique turbidi ingenii homines, qui hucusque ne quidem hiscere audebant, velut de reportata causæ suæ victoria triumphum canere certabant: converso enim fatorum ordine tanta erat affectuum mutatio, ut totum Franciæ Regnum novam induisse faciem videretur: præprimis Voisinius Cancellarius olim Jan-
 seni

fenistarum terror, nunc illorum ludi-
 brium suo officio amovetur, sub ob-
 tentu, quod contra pragmaticas Regni
 leges Ludovici Regis testamentum con-
 scripisset: irritantur præcipui illius ar-
 ticuli a Parlamento, nullique decla-
 rantur; Dux Aurelianensis, qui dun-
 taxat Regii ministerii Præses testamenti
 tabulis designabatur, Regni Rector, &
 Noviodunensis Dux, Delphini Succes-
 soris Tutor declarari jubentur: funestæ
 executionis apparatus contra opponen-
 tes Episcopos instructus velut somnium
 evanescit, & contra eorum Adversa-
 rios præcipue contra Jesuitas ferme
 communis suscitatur indignatio: revo-
 cantur ob impugnatam Constitutionem
 proscripti Præsules & Doctores, perti-
 nacius propugnantur Gallicani Cleri
 decreta Anno 1682. edita, & Noai-
 lius Cardinalis, quem Ludovicus nequidem
 moribundus, nisi conversum admittere
 voluit, eo vix mortuo ad Aulam ac-
 cersitur, & quia intra mensem accepta-
 tionis suæ mandatum pollicitus erat,
 ab Aurelianensi Duce non modo tene-
 ris amplexibus, & familiari colloquio
 honoratur, sed etiam ad majorem di-
 gnitatem, auctoritatemque, imo & ad
 sanctioris consilii, quod *conscientiæ* vo-
 cant, Præfecturam elevatur. His
 prævie dispositis Aurelianensis Dux
 E 4 datis

Sæc. XVIII.
 A. C. 1715.

Sæc. XVIII. datis literis Pontifici significabat, quod
 A. C. 1715. eodem obsequio ac reverentia, qua defunctus Rex, summum Pontificem, sacramque Sedem profecuturus sit, nec temere speret, se intra unius mensis spatium dissidia inter Episcopos effervescentia radicitus extirpaturum. Postea de iis, quæ hucusque in Regno disposuisset. Papam & Cardinalem Tremolium die decima tertia Septembris certio-rem reddidit.

Ad hæc literas Pontifex die prima Octobris Aurelianensi hæc rescripsit: „Ubi tam ex literis tuis die decima tertia Septembris proxime elapsi ad Nos datis, quam etiam ex iis, quæ Cardinalis de Tremoille tuo nomine latius Nobis explicavit, intelleximus a Te disposita & florentissimi istius Regni per minorem novi Regis ætatem administrandi certam rationem formamque stabilires, præsertim vero audivimus, consiliariorum cætus, quos eum in finem pro rerum varietate sive restituere sive etiam instituere consentaneum duxisti. Magnopere quidem lætati sumus, quod tanta sedulitate ac vigilantia ad ea potissimum præscribenda curas omnes tuas & studia intenderis, quæ optatæ ejus Regni quieti, publicæque istorum populorum felicitati profutura existimasti.

„maſti. Tua nihilominus eximia, qua Sæc. XVIII.
 „polles prudentia, Dilectiſſime in Chriſto A. C. 1715.
 „Fili noſter, facile tibi ob oculos po-
 „net, quam graviter cum univerſa hac
 „Alma Urbe acceperimus, inter cætera
 „a Te conſtituta, ſanctiori illi, quod
 „*Conſcientiæ* vocant conſilio propoſitum
 „fuiſſe Cardinalem de Noailles, qui ni-
 „mirum, etſi alias de eo ob plures illius
 „egregias, ac ſacro Antifite dignas vir-
 „tutes præclare cenſuerimus, in nego-
 „tio Apoſtolicæ noſtræ Conſtitutionis,
 „cujus initium eſt: *Unigenitus Dei Fi-*
 „*lius &c.* ita ſe geſſit, ut unacum paucis
 „illis, qui a ceterorum Fratrum con-
 „ſortio defecerunt, uberem nimis (quod
 „dolentes dicimus) Catholicis omnibus
 „triftitiæ, ac ſcandali, Eccleſiæ vero
 „hoſtibus gaudii, ac irriſionis materiam
 „præbuerit. Verum cum animum no-
 „ſtrum nullatenus inducere poſſimus,
 „ut credamus, Te Principem egregia
 „non minus ſapientia & doctrina, quam
 „ſingulari in orthodoxam religionem
 „ſtudio præditum, ac in obſequio erga
 „hanc ſanctam Sedem, ut non ſemel
 „profeſſus es, nemini ſecundum, adduci
 „potuiſſe, ut tanti momenti præfectu-
 „ram eidem Cardinali de Noailles de-
 „ferres, niſi prius compertum, ac pror-
 „ſus exploratum habuiſſes, quod ipſe
 „quamprimum, imo etiam antea, quam

Sæc. XVIII. „novum hoc munus obire inciperet,
 A. C. 1715. „officii sui debito cumulâte satisfactu-
 „rus esset, omniaque hac in re perpe-
 „ram gesta congrua emendatione pen-
 „saturus: hac una suasionem nostri animi
 „ægritudinem temperamus, confisi, pla-
 „ne fore, ut negotium illud, Te præ-
 „cipue adjuvante, ac impellente, ita
 „propediem absolutum iri, ut illius exi-
 „tus, quemadmodum verbis ipsis tuis
 „memoratus Cardinalis de Tremoille,
 „Te maxime sperare, Nobis denuntia-
 „vit, & sollicitudini nostræ satisfaciât
 „& Ecclesiæ plausus mereatur, | qua
 „quidem re nihil nomini tuo gloriosius,
 „nihil Regni illi utilius, nihil eidem
 „Cardinali de Noailles salubrius, ni-
 „hil denique lætius & jucundius acci-
 „dere Nobis poterit, qui maxima sane,
 „& molestissima, qua angimur, cura
 „liberati Cardinalem præfatum, illius-
 „que socios ad saniora Consilia revoca-
 „tos libentissime excipere parati sumus,
 „omnique paternæ charitatis officio am-
 „plecti. Cæterum ut plane vides, ac
 „res ipsa per se satis loquitur, gravif-
 „simum hoc negotium, ubi Orthodoxæ
 „Religionis integritas, Catholicæque
 „unitas periclitatur, ejusmodi est, ut
 „illud ulterius in emendatum sine in-
 „signi Apostolici nostri Ministerii labe
 „relinquere non possimus, pluribus hac
 „de

„de re, quæ nobis summopere cordi Sæc. XVIII.
 „est, tecum aget Venerabilis Frater A. C. 1715.
 „Cornelius Archiepiscopus Chartagi-
 „nensis Nuntius isthic noster, quem ut
 „benigne audire velis, vehementer a
 „Te petimus, tibi que dilectissime in
 „Christo Fili noster, Apostolicam bene-
 „dictionem ex intimo paterni cordis
 „depromptam impertimur.,

§. XIII.

Cleri Gallicani Zelus contra Quesnelistarum insultus.

Interim Quesnelistæ liberioris auræ *Lafiteau*
 spe tumidi, depulso timore & pu- *Hist. Const.*
 dore, detractaque larva palam defuncti *t. 1. part. 2.*
 Regis memoriæ, & Acceptantium Epi- *Act. publ.*
 scoporum conatibus insultabant, popu- *Const. Unig.*
 losque, ut proprios suos Judices ad ju-
 dicio vocarent, excitabant; inde dif-
 fensionum flammæ ex Episcopali domo
 in Sorbonam, & Regni Universitates
 ac Parlamenta continenti incendio graf-
 fari cæperant: Sacerdotum & Religio-
 forum non pauci palam obedientiæ ju-
 gum excutiunt, & seditiosa quorum-
 dam molimina in apricum erumpunt,
 inundantur Provinciæ libellis famosis,
 ac denique sub Rege Puero turbidorum
 licentia nil propius, quam omnium fi-
 delium confusionem, apertumque schis-
 ma